

ارزیابی دانش، نگرش و رفتار دانشجویان دانشگاه شهرکرد نسبت به حفاظت محیط‌زیست و منابع طبیعی

سامره درخشان هوره^۱، بیت الله محمودی^{۲*}، فاطمه اسحاقی^۳

۱ کارشناسی ارشد جنگلداری، گروه علوم جنگل، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران

۲ استادیار گروه علوم جنگل، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه شهرکرد، شهرکرد، ایران

۳ دانشجوی دکتری جنگلداری، گروه جنگلداری و اقتصاد جنگل، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۱/۱۹ تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۴/۲۸)

چکیده

در این مطالعه تلاش شده تا دانش، نگرش و رفتار دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاه شهرکرد نسبت به اهمیت حفاظت منابع طبیعی و محیط‌زیست مورد بررسی قرار گیرد و عوامل موثر بر آن نیز مشخص شود. روش انجام این پژوهش از نوع تحقیقات پیمایشی است و روش جمع‌آوری اطلاعات بر اساس مطالعه اسنادی کتابخانه‌ای و مطالعه میدانی است که برای این منظور از تکنیک پرسشنامه استفاده شده است. جامعه آماری مورد نظر تمام دانشجویان ترم ۷ دانشگاه شهرکرد هستند که تعداد آن‌ها برابر ۴۹۰ نفر بوده است. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای ۱۸۰ نفر از دانشجویان انتخاب شدند و پرسش‌نامه‌ها تکمیل شدند. نتایج این تحقیق نشان از مطلوبیت خوب دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی دانشجویان دانشگاه شهرکرد دارد. همچنین اختلاف دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی دانشجویان در بین دانشکده‌های مختلف معنی‌دار است و دانش و نگرش و رفتار محیط‌زیستی در دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین بیش‌تر و مطلوب‌تر از سایر دانشکده‌ها است. بر اساس نتایج حاصل از همبستگی، مشخص شد میزان دانش محیط‌زیستی افراد تحت تاثیر وضعیت تاهل، نگرش محیط‌زیستی تحت تاثیر جنسیت و در نهایت رفتار محیط‌زیستی دانشجویان متأثر از محل سکونت آن‌ها است. همچنین نوع دیپلم بر سه بخش دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی تاثیر می‌گذارد. مطابق نتایج با افزایش دانش محیط‌زیستی افراد، نگرش و در نهایت رفتار محیط‌زیستی آن‌ها افزایش پیدا می‌کند.

کلیدواژه‌ها: دانشجویان، دانشگاه شهرکرد، رفتار محیط‌زیستی، منابع طبیعی، نگرش محیط‌زیستی

سرآغاز

امروزه محیط‌زیست و منابع طبیعی به عنوان بستر توسعه پایدار، پشتوانه حیات طبیعی و میراث فرهنگی جامعه انسانی به شمار می‌رود به گونه‌ای که حفاظت از محیط‌زیست بسیار مورد توجه است و اهمیت آن بر هیچ کس پوشیده نیست. از طرفی فعالیت‌های انسان و تلاش او برای استفاده هر چه بیشتر از زمین موجب تغییر در محیط‌زیست شده است که توقف یا به حداقل رساندن این تخریب ضروری است (موحد، ۱۳۸۲). بحران‌های محیط‌زیستی یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که در قرن حاضر بشر با آن رو به رو است. بسیاری از دانشمندان برای کاهش بحران‌های محیط‌زیستی یا پیشگیری از آن‌ها به راه‌حل‌های فناورانه روی آورده‌اند. با این حال، برخی از آن‌ها ضرورت و لزوم برقراری ارتباط و تعامل جدید بین طبیعت و انسان و همچنین نیاز به یک فرهنگ محیط‌زیستی جدید را مطرح کرده‌اند (همتی و شبیری، ۱۳۹۴). به طوری که حفاظت از محیط‌زیست اکنون به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های بشر تبدیل شده است؛ چرا که افزایش یکباره جمعیت، رشد صنعت و فناوری، مصرف‌زدگی افسارگسیخته شهروندان و تغییرات آب و هوایی، انسان را با مشکلات فراوانی مواجه ساخته است که به پایان رسیدن یا حداقل کاهش کمیت و کیفیت بهره‌مندی از مواهب نهفته در دامن طبیعت یکی از آن‌هاست (میرزایی، ۱۳۹۰). از عوامل موثر بر رفتار انسان، نگرش او به محیط‌زیست است. اگرچه امروزه بسیاری از مردم خود را طرفدار محیط‌زیست می‌دانند، اما به نگرش‌های مثبت خود برای انجام رفتارهای مثبت در جهت حفظ محیط‌زیست عمل نمی‌کنند (Thompson & Barton, 1994)؛ بنابراین، نگرش انسان به محیط و اهمیت آن در پیش‌بینی رفتارهای محیطی از دیر زمان مورد توجه پژوهشگران بوده است. کارشناسان بر این باورند که مشکلات محیط‌زیستی تنها با پیشرفت‌های فنی دوست دار محیط‌زیست حل نمی‌شود و تغییر نگرش و به دنبال آن، رفتار مردم نیز موضوعی ضروری است؛ بنابراین باید بین نگرش مردم و حفاظت از محیط‌زیست، ارتباط مطلوب و کارآمدی برقرار شود (Sarkar, 2011). نگرش محیط‌زیستی، تمام آگاهی‌ها و رفتارها را در رابطه با محیط‌زیست در بر می‌گیرد. بدین ترتیب مطالعه نگرش و رفتارهای محیط‌زیستی در بین دانشجویان از این رو اهمیت دارد که آنان نگرهبانان، برنامه‌ریزان، سیاست‌گذاران و آموزشگران

آینده محیط‌زیست و مسایل مرتبط با آن هستند. دانشجویان در سنی قرار دارند که می‌توانند متقاعد شوند محیط‌زیست در وضع نامساعدی به سر می‌برد و محیط دانشگاه می‌تواند جوی را فراهم آورد که آنان مسایل مرتبط با محیط‌زیست را فراگیرند و آن را به بحث بگذارند و از این طریق، مشوق رفتارهای مناسب با محیط‌زیست در جامعه باشد (Thapa, 1999). علاوه بر این، آموزش محیط‌زیستی در افزایش نگرش و رفتارهای محیط‌زیستی مثبت نقش دارد و با آموزش همبستگی میان نگرش و رفتارهای آگاهانه، افزایش می‌یابد (Schmidt, 2007). به گونه‌ای که آموزش عالی در این زمینه نقش مهمی را چه در عرصه تحقیق و چه در عرصه تربیت متخصصان و مدیران ایفا می‌کند. دانشگاه‌ها می‌توانند اجزا و محتویات توسعه پایدار و حفاظت از محیط‌زیست را برای کسانی که در موقعیت مدیریتی قرار دارند طراحی و سازمان‌دهی کنند. این مهم امکان‌پذیر نیست مگر اینکه نگرش و آگاهی‌های اساتید و دانشجویان نسبت به این مقوله مهم افزایش یابد و حساسیت‌های لازم در این زمینه به وجود آید (علوی مقدم و همکاران، ۱۳۹۱). با توجه به اهمیت تاثیر آگاهی‌های محیط‌زیستی بر چگونگی رفتارهای افراد در قبال محیط‌زیست خود، پژوهش‌های بسیاری در این زمینه صورت گرفته است. از جمله نتایج بررسی احمدوند و نوری پور (۱۳۸۹)، در زمینه تحلیل جنسیتی نگرش محیط‌زیستی دانشجویان رشته کشاورزی دانشگاه یاسوج نشان دادند که دانشجویان بدون در نظر گرفتن متغیر جنسیت، دارای نگرش‌های محیط‌زیستی مثبت و متوسطی می‌باشند. متغیرهای جنسیت، سال دانشگاهی، تعداد واحد گذرانده و رفاه اجتماعی به عنوان متغیرهای پراهمیت در پیش‌بینی نگرش محیط‌زیستی دانشجویان موثر هستند. مهدوی و وزیری (۱۳۸۹)، در بررسی عوامل اجتماعی- فرهنگی موثر بر نگرش محیط‌زیستی دانشجویان علوم و تحقیقات در سال ۱۳۸۸ به این نتایج دست یافتند که متغیر آموزش از طریق رسانه، بیشترین تاثیر را در نگرش دانشجویان نسبت به حفظ محیط‌زیست دارد. پژوهش صالحی و پازوکی‌نژاد (۱۳۹۳)، در ارزیابی دانش محیط‌زیستی دانشجویان دانشگاه‌های دولتی مازندران، نشان داد که سطح دانش محیط‌زیستی دانشجویان به نسبت بالا است، ولی میزان این دانش برحسب نوع دانشکده و جنس متفاوت است. افزون بر این، یافته‌های دیگر تحقیق نشان داد که بین طرز تلقی خانواده

مشاهده شده بین دانشجویان در کشورهای در حال توسعه و کشورهای توسعه یافته نشان می‌دهد که عوامل خارجی (فرهنگ، ساختار و خدمات محیط‌زیستی در هر کشور) نقش مهمی را در رفتار محیط‌زیستی دانشجویان دانشگاه ایفا می‌کنند. به طور کلی می‌توان گفت افرادی که هزینه‌های کم‌تر و سودی بیش‌تری برای جامعه دارند سبب توسعه عملکرد محیط‌زیستی می‌شوند. (Cheung et al., 2015)، مطالعه‌ای را با هدف شناخت دانش محیط‌زیستی ساکنان هنگ‌کنگ انجام دادند. بر اساس نتایج حاصل ساکنان هنگ‌کنگ دارای مقادیر کم دانش محیط‌زیستی هستند به طوری که میانگین نمره دانش محیط‌زیستی آن‌ها برابر ۳/۳۵ از ۸ بوده است. نوجوانان (۱۵ تا ۲۴ ساله)، دانش‌آموزان و افراد شاغل دانش محیط‌زیستی بیش‌تری را نسبت به بزرگسالان و پاسخ‌دهندگان بیکار نشان می‌دهند. از آنجایی که شناسایی و تبیین دانش و نگرش دانشجویان نسبت به محیط‌زیست به عنوان قشر آگاه، کمک شایانی به محیط‌زیست و مخاطرات آن و نحوه‌ی مقابله با آن و پذیرش و تعدیل سیاست‌های محیط‌زیستی، خواهد کرد، ارایه پژوهشی در این راستا ضروری به نظر می‌رسد. از این رو در این مطالعه تلاش شده است تا نگرش، دانش و رفتار محیط‌زیستی دانشجویان دانشگاه شهرکرد مورد ارزیابی قرار گیرد. بدین‌منظور جامعه دانشجویان دانشگاه شهرکرد استان چهارمحال و بختیاری که طیف وسیعی از رشته‌های مختلف را در بر می‌گیرد، انتخاب شد.

مواد و روش‌ها

دانشگاه شهرکرد در استان چهارمحال و بختیاری واقع شده و در سال ۱۳۵۶ تأسیس شده است. دانشگاه شهرکرد به عنوان دانشگاه جامع در استان چهارمحال و بختیاری، دارای بیش از ۸ هزار دانشجو در ۱۸۴ رشته تحصیلی (شامل ۵۳ رشته کارشناسی، ۸۲ رشته کارشناسی ارشد، ۴۸ رشته دکتری تخصصی و یک رشته دکتری حرفه‌ای) است. ۸ دانشکده کشاورزی، فنی و مهندسی، منابع طبیعی و علوم زمین، ادبیات و علوم انسانی، علوم پایه، دامپزشکی، علوم ریاضی و دانشکده هنر در این دانشگاه وجود دارد (معاونت طرح و برنامه دانشگاه شهرکرد، ۱۳۹۶).

از لحاظ منطق روش‌شناختی، این پژوهش از نوع تحقیقات پیمایشی است و روش جمع‌آوری اطلاعات بر اساس مطالعه اسنادی کتابخانه‌ای و مطالعه میدانی است. با توجه به ماهیت موضوع تحقیق و مفاهیم و متغیرهای آن، داده‌های مورد نیاز

از محیط‌زیست، منابع اطلاعاتی (تلویزیون) و پایگاه اجتماعی و اقتصادی دانشجویان رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. میرشجاعی (۱۳۹۴)، در بررسی میزان آگاهی، نگرش، عملکرد دانشجویان پیام نور شهرری در خصوص تفکیک زباله از مبدأ نشان داد عدم آموزش صحیح و اصولی که منجر به عدم آگاهی عوام مردم خصوصاً دانش‌آموزان و دانشجویان می‌شود یکی از عوامل مهم در موفق نبودن این پروژه‌ها بوده است. یافته‌های تحقیق مرادی (۱۳۹۶)، نیز در ارزیابی دانش، نگرش و رفتار مسئولان دانشجویان نسبت به محیط‌زیست (مورد مطالعه دانشگاه پیام نور) گویای آن بود که اطلاعات محیط‌زیستی پاسخ‌دهندگان در مورد شناخت تشکلهای مردمی محیط‌زیست و حوزه فعالیت آن‌ها، گونه‌های منقرض شده جانوری کشور ایران، شناخت در مورد توسعه پایدار و ارتباط آن با محیط‌زیست و پارک‌های ملی در ایران ضعیف بوده است. همچنین اطلاعات پاسخ‌دهندگان در مورد باران اسیدی، لایه ازن، گازهای آلاینده هوا، فرسایش خاک، نقش‌ها و ارزش‌های درختان و جنگل‌ها در حد قابل قبول و مطلوب بوده است. همچنین مهارت یا رفتار مسئولان محیط‌زیستی دانشجویان در این پژوهش مثبت ارزیابی شد. (Mostafa, 2007)، با انجام مطالعه‌ای به بررسی تفاوت‌های جنسیتی در خرید سبز در بین مصرف‌کنندگان مصری پرداختند بر اساس نتایج حاصل زنان در مقایسه با مردان نسبت به مسایل محیط‌زیستی آگاهی کم‌تری دارند و مردان بیش‌تر به نگرانی‌های محیط‌زیستی و چشم‌انداز مثبت نسبت به خرید سبز حساسیت نشان می‌دهند. یافته‌های پژوهش (Kose et al., 2011)، در ترکیه نشان داد که به منظور بررسی میزان آگاهی محیط‌زیستی دانشجویان در ترکیه نشان داد که آگاهی نسبت به محیط‌زیست برحسب نوع دانشکده و جنسیت متفاوت است. (Chen et al., 2011)، به بررسی تاثیر عوامل نگرشی و اجتماعی بر رفتارهای محیط‌زیستی در شهر چین پرداختند. در این مطالعه رفتار نرمال محیطی به عنوان یک تابع از عملکرد محیطی و مشخصات جامعه‌شناختی مدل‌سازی شد. بر اساس نتایج به دست آمده افراد شاغل، دارای موقعیت‌های رهبری و ساکن در شهرهای بزرگ و افراد مجرد بیش‌ترین احتمال حضور در رفتارهای محیط‌زیست را دارند. (Vicente-Molina et al., 2013)، با انجام پژوهشی دانش محیط‌زیستی و متغیرهای موثر بر آن در بین دانشجویان دانشگاه‌های کشورهایی با سطوح مختلف توسعه اقتصادی را مورد بررسی قرار دادند. تفاوت

به طور جداگانه انجام گرفت و به پاسخ مورد نظر بیش‌ترین نمره داده شد و بر اساس آن نمره دهی سایر پاسخ‌ها انجام گرفت. سپس از مجموع نمره‌های گزینه‌های مطلوب، حداکثر مطلوبیت قابل حصول برای هر بخش (دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی) محاسبه گردید. همچنین با توجه به پاسخ دانشجویان مطلوبیت نهایی هر یک از موضوعات بررسی شده در تحقیق به دست آمده است. در ادامه نرمال بودن داده‌های گردآوری شده بر اساس آزمون کولموگروف اسمیرنوف مورد تأیید قرار گرفت. سپس بر اساس آنالیز واریانس یک‌طرفه (ANOVA) معنی‌داری هر یک از موضوعات نگرش، دانش و رفتار محیط‌زیستی بررسی شد. در نهایت بر اساس ضریب همبستگی اسپیرمن روابط بین شاخص‌های جمعیت‌شناسی دانشجویان و متغیرهای نگرش، دانش و رفتار محیط‌زیستی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

جمعیت‌شناسی دانشجویان

یکی از ویژگی‌هایی که معمولاً در بین دانشجویان بررسی و مقایسه می‌شود، وضعیت جمعیت شناختی آنان است. از مهم‌ترین این خصیصه‌ها می‌توان به جنسیت، وضعیت تاهل، محل سکونت و رشته اشاره کرد. در جدول (۱)، ویژگی‌های جمعیت‌شناسی دانشجویان به تفکیک دانشکده آمده است. بررسی نتایج بدست آمده در سطح دانشگاه شهرکرد نشان می‌دهد که از مجموع ۱۸۰ نفر دانشجو، ۸۰ نفر (۴۴/۴ درصد) مرد و ۱۰۰ نفر (۵۵/۶ درصد) زن و به میزان ۷۹/۴ درصد دانشجویان مجرد و ۲۰/۶ درصد آن‌ها متأهل هستند. از نظر محل سکونت، ۵۱/۷ درصد آن‌ها در شهر کوچک، ۳۱/۱ درصد در شهرهای بزرگ و ۱۷/۲ درصد در روستا ساکن می‌باشند. همچنین متوسط سن دانشجویان در این تحقیق برابر ۲۲ سال بوده است. دانشجویان پرسش‌شونده به نسبت ۴۵ درصد دیپلم تجربی، ۳۸/۳ درصد دیپلم ریاضی و ۱۶/۷ درصد دیپلم انسانی دارند.

تحقیق از طریق تکنیک پرسش‌نامه توأم با مصاحبه حضوری به روش میدانی جمع‌آوری شده است. جامعه آماری مورد نظر تمام دانشجویان ترم ۷ دانشگاه شهرکرد بوده است که تعداد آن‌ها برابر ۴۹۰ نفر است. با توجه به تعداد زیاد دانشجویان و اهداف پژوهش ۱۸۰ دانشجو به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب و پرسش‌نامه‌ها تکمیل شد. لازم به ذکر است تعداد پرسش‌نامه‌ها بر اساس رابطه برآورد حجم نمونه کوکران (Cochran, 1977) و با در نظر گرفتن خطای ۰/۰۷ برابر ۱۴۰ به دست آمد؛ اما از آنجا که احتمال آن می‌رفت تعدادی از پاسخ‌دهندگان به سؤالات پاسخ ندهند و یا تعدادی از آن‌ها اصلاً پاسخ‌نامه را عودت ندهند، تعداد افراد نمونه ۱۸۰ نفر در نظر گرفته شد تا صحت پاسخ‌ها بیش‌تر شود و برآوردهای حاصل از نمونه‌ها قابل قبول است. از حجم کل جامعه دانشجویان ترم هفت دانشگاه شهرکرد ۳۷ درصد آن مورد پرسش قرار گرفته‌اند. جهت تعیین روایی پرسش‌نامه از رویکرد روایی محتوایی با تکیه بر نظرات اساتید مربوطه استفاده شد و بر اساس ضریب آلفای کرونباخ میزان پایایی پرسش‌نامه ۰/۷۵ محاسبه شد. برای نمونه‌گیری ابتدا به دلیل مشابه بودن برخی رشته‌ها، ۵ دانشکده فنی و مهندسی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم پایه، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشکده ادبیات و علوم انسانی انتخاب شد. سپس متناسب با تعداد رشته‌ها از هر یک از دانشکده‌های علوم پایه، فنی مهندسی و کشاورزی ۴ رشته و از هر کدام از دانشکده‌های منابع طبیعی و علوم زمین و ادبیات و علوم انسانی ۳ رشته به صورت تصادفی انتخاب شد و در نهایت از هر رشته، تعداد ۱۰ نفر از دانشجویان به طور تصادفی انتخاب و پرسش‌نامه در اختیار آن‌ها قرار گرفت و از آنان خواسته شد پرسش‌نامه مذکور را تکمیل نمایند. پرسش‌نامه از دو بخش تشکیل شده که بخش اول مربوط به ویژگی‌های جمعیت‌شناسی دانشجویان است و بخش دوم شامل ۱۴ پرسش چندگزینه‌ای است و شامل گویه‌هایی است که سه موضوع دانش محیط‌زیستی، نگرش محیط‌زیستی و رفتار محیط‌زیستی را به طور جداگانه مورد بررسی قرار داده است. با توجه به هدف این پژوهش بیش‌ترین سؤالات طراحی شده در ارتباط با نگرش محیط‌زیستی است. داده‌ها پس از جمع‌آوری و ویرایش توسط نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند. برای این کار ابتدا نمره مطلوب برای هر بخش (دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی) به دست آمد که برای محاسبه آن نمره‌دهی گزینه‌ها برای هر سؤال

جدول (۱): ویژگی‌های جمعیت‌شناسی دانشجویان به تفکیک دانشکده (درصد)

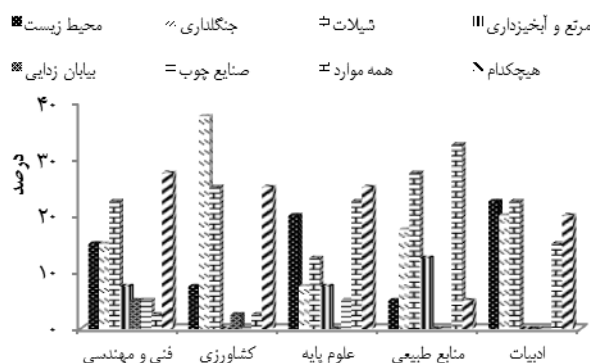
شاخص‌های مورد بررسی		فنی و مهندسی	علوم پایه	کشاورزی	منابع طبیعی	ادبیات و علوم انسانی
جنسیت افراد (درصد)	مرد	۶۰	۳۵	۵۷/۵	۳۵	۳۷/۵
	زن	۴۰	۶۵	۴۲/۵	۶۵	۶۲/۵
محل سکونت (درصد)	شهر بزرگ	۳۷/۵	۲۷/۵	۳۲/۵	۲۰	۳۷/۵
	شهر کوچک	۴۰	۶۰	۵۵	۶۰	۵۲/۵
	روستا	۲۲/۵	۱۲/۵	۱۲/۵	۲۰	۱۰
وضعیت تاهل (درصد)	مجرد	۸۵	۸۷/۵	۷۵	۶۷/۵	۸۲/۵
	متاهل	۱۵	۱۲/۵	۲۵	۳۲/۵	۱۷/۵
دیپلم	ریاضی	۹۷/۵	۵۰	۲۵	۰	۰
	انسانی	۰	۰	۰	۰	۷۵
	تجربی	۲/۵	۵۰	۷۵	۱۰۰	۲۵

نتایج توصیفی

آشنایی با علوم مختلف منابع طبیعی

سوالات ۱ تا ۵ به بررسی میزان دانش محیط‌زیستی در بین دانشجویان دانشگاه شهرکرد پرداخته است که در نمودارهای (۱) تا (۵) آمده است. با توجه به نمره‌دهی‌های انجام گرفته برای هر سوال بیش‌ترین سطح آگاهی فرد می‌تواند نمره ۲۶ منظور شود که در پژوهش حاضر متوسط میزان دانش افراد ۱۶ به دست آمده

است. این آگاهی ۶۱ درصدی نشان از مطلوبیت خوب آگاهی دانشجویان نسبت به مسایل محیط‌زیستی دارد. با توجه به نمودار (۱)، ۴۸ درصد از دانشجویان دانشگاه شهرکرد میزان آشنایی متوسطی نسبت به علوم مختلف منابع طبیعی دارند. بیش‌ترین شناخت دانشجویان در بین علوم مختلف منابع طبیعی مربوط به شیلات بوده است و ۲۲ درصد دانشجویان در زمینه آن اطلاعات دارند (نمودار ۲).

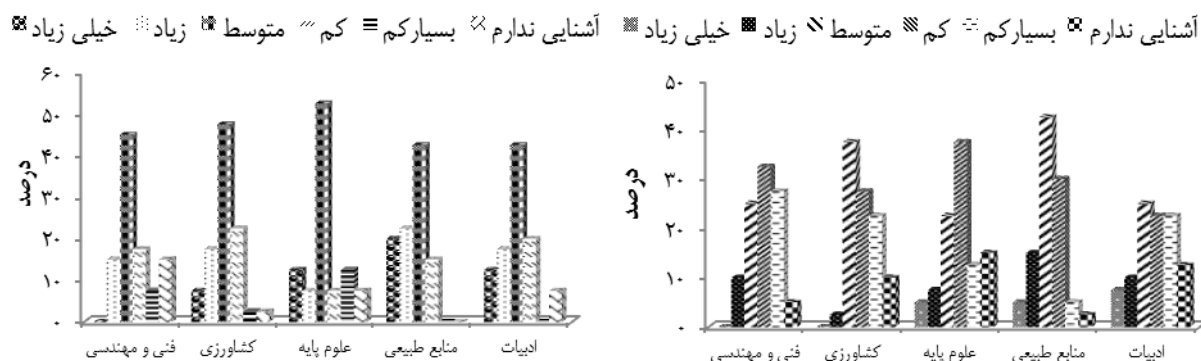
نمودار (۲): آشنایی افراد با شاخه‌های علوم منابع طبیعی

نمودار (۱): میزان آشنایی افراد با علوم مختلف منابع طبیعی

حفظ منابع آبی، کاهش آلودگی‌ها، تعدیل اقلیم) است. طبق اطلاعات به دست آمده تنها ۲۵ درصد دانشجویان در این زمینه آگاهی کافی دارند و تقریباً نیمی از جمعیت دانشجویان اطلاعات متوسطی در مورد موضوع بیان شده دارند.

کارکرد منابع طبیعی و محیط‌زیست و اثرات تخریبی آن نمودار (۳)، آشنایی افراد با اثرات و کارکردهای منابع طبیعی و محیط‌زیست در عرصه‌های مختلف برنامه‌ریزی را نشان می‌دهد که مطابق آن ۳۰ درصد دانشجویان دارای اطلاعات متوسطی در این زمینه هستند. نمودار (۴)، بیانگر میزان آگاهی افراد از اثرات جنگل‌ها، مراتع و فضای سبز (در جلوگیری از فرسایش خاک،

نمودار (۳): آشنایی با اثرات و کارکردهای منابع طبیعی و محیط‌زیست

مربوط به دانشجویان دانشکده ادبیات علوم انسانی و کم‌ترین متعلق به دانشکده علوم پایه است.

نمودار (۵)، میزان اطلاع افراد از تخریب و استحصال منابع و نادیده گرفتن مسایل محیط‌زیستی را نشان می‌دهد. نتایج حاکی از این است که ۲۳ درصد دانشجویان نسبت به موضوع تخریب در سطح خیلی زیاد و زیاد آگاهی دارند.

نقش منابع طبیعی و محیط‌زیست در زندگی انسان

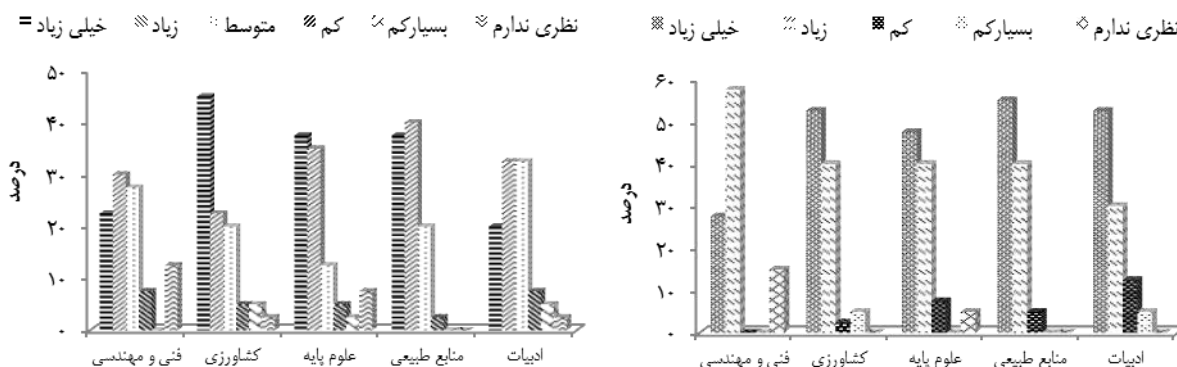
نمودار (۷)، نظر افراد درباره نقش جنگل‌ها و فضای سبز در بهبود کیفیت زندگی شهری را بررسی کرده است که ۴۴ درصد دانشجویان نقش آن را بسیار زیاد بیان کرده‌اند. نمودار (۸)، نتایج بررسی دیدگاه دانشجویان درباره اهمیت و توجه به منابع طبیعی و محیط‌زیست کشوری به عنوان یکی از ارکان توسعه پایدار را نشان می‌دهد. بر این اساس بیش از ۵۰ درصد دانشجویان اهمیت آن را زیاد و خیلی زیاد دانسته‌اند.

نمودار (۵): مطلع بودن افراد از میزان تخریب منابع طبیعی

علاقه‌مندی به منابع طبیعی و محیط‌زیست

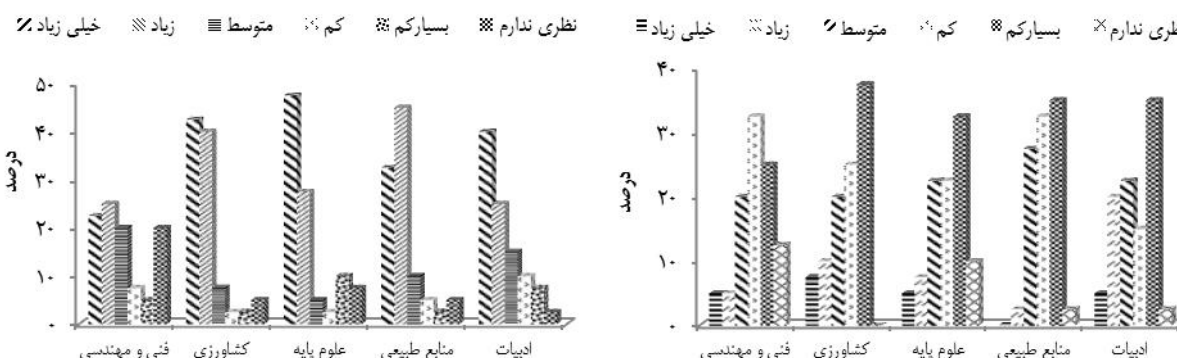
سوالات ۶ تا ۱۲ به بررسی نگرش محیط‌زیستی در بین دانشجویان دانشگاه شهرکرد پرداخته است. با توجه به نمره دهی‌های انجام گرفته برای هر سوال بیش‌ترین سطح نگرش فرد می‌تواند نمره ۳۹ منظور شود که در پژوهش حاضر متوسط میزان نگرش افراد ۲۷ به دست آمده است. این نگرش ۶۹ درصدی نشان‌دهنده مطلوبیت خوب نگرش دانشجویان نسبت به مسایل است. نمودار (۶)، بررسی علاقه‌مندی افراد نسبت به رشته منابع طبیعی را نشان می‌دهد که بیش‌ترین میزان علاقه

نمودار (۷): نقش جنگل‌ها و فضای سبز در بهبود کیفیت زندگی شهری

(۱۰)، ۶۸ درصد دانشجویان میزان اثرات سوء از عدم توجه به حفظ و حراست از منابع طبیعی و محیط‌زیست را زیاد و خیلی زیاد دانسته‌اند.

مدیریت در عرصه‌های منابع طبیعی و محیط‌زیست بر اساس نمودار (۹)، ۵۷ درصد دانشجویان رضایت بخشی مدیریت کنونی در عرصه‌های منابع طبیعی و حفظ محیط‌زیست در کشور را کم و بسیار کم بیان کرده‌اند. همچنین مطابق نمودار

نمودار (۹): رضایت‌بخش بودن مدیریت عرصه‌های منابع طبیعی

نمودار (۱۰): بررسی اثرات سوء حفظ و حراست از محیط‌زیست

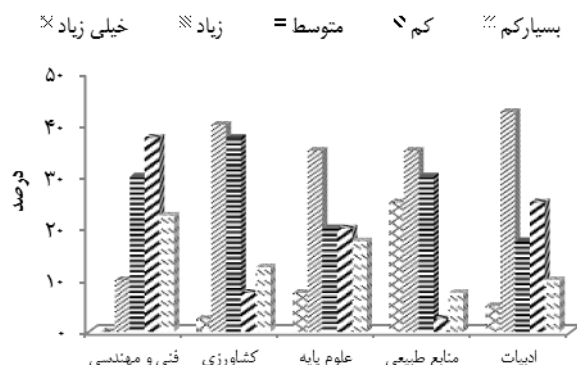
حفظ و حراست از محیط‌زیست و منابع طبیعی سؤالات ۱۳ و ۱۴ به بررسی رفتار محیط‌زیستی در بین دانشجویان دانشگاه شهرکرد پرداخته است. با توجه به نمره دهی‌های انجام گرفته برای هر سؤال بیش‌ترین سطح رفتار محیط‌زیستی فرد می‌تواند نمره ۱۱ منظور شود که در پژوهش حاضر متوسط میزان رفتار دانشجویان ۸ به دست آمده است. این رفتار ۷۲ درصدی نشان از مطلوبیت خوب رفتار دانشجویان نسبت به مسایل محیط‌زیستی دارد. با توجه به نمودارهای (۱۳ و ۱۴) مشهود است که ۵۳ درصد دانشجویان به میزان زیاد در

ضرورت وجود واحدهایی از علوم منابع طبیعی در دوران تحصیل

مطابق نمودار (۱۱)، ۳۱ درصد دانشجویان گنجانیدن واحدهایی از علوم منابع طبیعی جهت آشنایی و توجه عمومی به منابع طبیعی و محیط‌زیست در رشته‌های تحصیلی خود را ضروری دانسته‌اند. همچنین ۵۲ درصد دانشجویان عقیده دارند گنجانیدن واحدهایی از علوم منابع طبیعی جهت درک کلی از موضوع حفاظت از منابع طبیعی و فرهنگ‌سازی در این مورد در دوران تحصیلات راهنمایی، دبیرستان و دانشگاه ضروری است (نمودار ۱۲).

حفظ و حراست از منابع طبیعی و محیط‌زیست سهمیه هستند و ۴۳ درصد از آن‌ها به میزان زیاد حاضر هستند وقت خود جهت

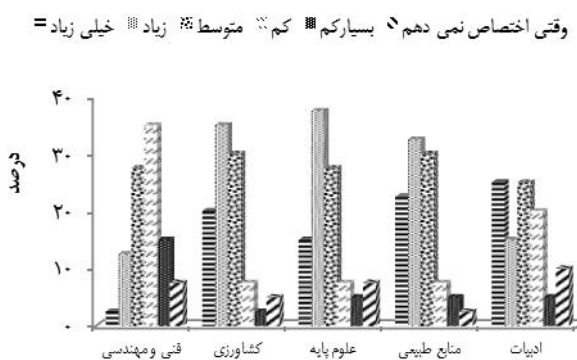
جلوگیری از نابودی محیط‌زیست و حفظ منابع طبیعی با کمک مسئولین اختصاص دهند.

نمودار (۱۲): گنجاندن علوم منابع طبیعی در دروس دبیرستان

نمودار (۱۱): گنجاندن علوم منابع طبیعی در رشته خود

نمودار (۱۴): نظر افراد نسبت به اختصاص دادن وقت خود جهت جلوگیری از نابودی محیط‌زیست

نمودار (۱۳): میزان سهمیه بودن افراد در حفظ و حراست از منابع طبیعی

نتایج تحلیلی

جدول (۲)، وضعیت معنی‌داری متغیرهای دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی را در دانشکده‌های مورد بررسی نشان می‌دهد. بر این اساس بین هر سه متغیر دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی در سطح ۹۹ درصد در پنج دانشکده فنی و مهندسی، علوم پایه، کشاورزی، ادبیات و علوم انسانی و منابع طبیعی و علوم زمین اختلاف معنی‌داری وجود دارد. همچنین بر اساس آزمون دانکن دانش محیط‌زیستی دانشجویان در دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین بیش‌تر از سایر دانشکده‌ها است و سایر دانشکده‌ها با میزانی کم‌تر در یک گروه قرار دارند. در مورد نگرش محیط‌زیستی دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین بیش‌ترین میزان نگرش را به خود اختصاص داده است. پس از آن نیز به ترتیب

هر یک از دانشکده‌های کشاورزی، ادبیات و علوم انسانی، علوم پایه و فنی و مهندسی قرار دارند. بر اساس آزمون دانکن بیش‌ترین نمره رفتار محیط‌زیستی مربوط به دانشکده منابع طبیعی است. قرار گیری بقیه دانشکده‌ها به ترتیب به صورت دانشکده‌های کشاورزی، علوم پایه، ادبیات و علوم انسانی و فنی و مهندسی است.

در جدول (۳)، همبستگی متغیرهای اجتماعی با دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی آمده است. مشهود است که جنسیت دانشجویان بر میزان دانش و رفتار محیط‌زیستی آنان تأثیری ندارد در حالی که دارای همبستگی مثبت در سطح ۹۹ درصد با نگرش محیط‌زیستی است و در زنان بیش‌تر از مردان است. بین وضعیت تاهل و دانش محیط‌زیستی دانشجویان در سطح ۹۹

بزرگ، ۲: شهر کوچک، ۳: روستا)، میزان رفتارهای محیط‌زیستی در افرادی که در روستا زندگی می‌کنند کم‌تر از ساکنین شهر است. بین نوع دیپلم و متغیرهای دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی در سطح ۹۹ درصد همبستگی مثبت وجود دارد و هر سه این متغیر در افراد دارای دیپلم تجربی بیش‌تر از سایر افراد است.

درصد ارتباط معنی‌داری وجود دارد و دانش محیط‌زیستی در افراد مجرد کم‌تر است اما بر میزان نگرش و رفتار محیط‌زیستی دانشجویان تأثیر ی ندارد. محل سکونت بر دانش و نگرش محیط‌زیستی بی‌تأثیر بوده اما بر رفتارهای محیط‌زیستی موثر است. با توجه به همبستگی منفی بین رفتار محیط‌زیستی و محل سکونت افراد و کدگذاری صورت گرفته در این پژوهش (۱: شهر

جدول (۲): وضعیت معنی‌داری متغیرهای دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی

متغیرها	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	مقدار F	P
دانش محیط‌زیستی	۱۳/۶۷	۴	۳/۴۲	۷/۱۸۹	۰/۰۰۰**
نگرش محیط‌زیستی	۸/۹۷	۴	۲/۲۴	۴/۸۵۴	۰/۰۰۱**
رفتار محیط‌زیستی	۲۶/۸۶	۴	۶/۷۱	۶/۲۰۳	۰/۰۰۰**

** معنی‌داری در سطح ۹۹ درصد - * معنی‌داری در سطح ۹۵ درصد

جدول (۳): همبستگی متغیرهای اجتماعی و دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی

متغیرها	دانش	نگرش	رفتار
جنسیت	۰/۱۱۱	۰/۲۰۰**	۰/۱۳۱
وضعیت تاهل	۰/۲۲۶**	-۰/۰۰۲	۰/۰۲۸
محل سکونت	۰/۰۳۹	-۰/۰۴۱	-۰/۱۴۸*
نوع دیپلم	۰/۲۱۶**	۰/۱۹۴**	۰/۲۵۰**

** معنی‌داری در سطح ۹۹ درصد - * معنی‌داری در سطح ۹۵ درصد

افزایش دانش محیط‌زیستی افراد، نگرش و در نهایت رفتار محیط‌زیستی آن‌ها افزایش پیدا می‌کند.

در ادامه ماتریس همبستگی دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی آمده است (جدول ۴). مشاهده می‌شود که بین تمام متغیرهای مورد بررسی در سطح ۹۹ درصد همبستگی مثبت وجود دارد. با

جدول (۴): ماتریس همبستگی دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی

متغیرها	دانش محیط‌زیستی	نگرش محیط‌زیستی	رفتار محیط‌زیستی
دانش محیط‌زیستی	۱		
نگرش محیط‌زیستی	۰/۴۹۰**	۱	
رفتار محیط‌زیستی	۰/۲۷۱**	۰/۳۹۵**	۱

** معنی‌داری در سطح ۹۹ درصد - * معنی‌داری در سطح ۹۵ درصد

بحث و نتیجه‌گیری

آن است (غزالی و بیژنی، ۱۳۹۵). نتایج این تحقیق نشان از مطلوبیت خوب دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی دانشجویان دانشگاه شهرکرد دارد. بر اساس نتایج حاصل دانش محیط‌زیستی دانشجویان در دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین بیش‌تر از سایر دانشکده‌ها است. در حالی که (میردامادی و همکاران، ۱۳۸۹) اظهار می‌نمایند بین رشته تحصیلی و میزان آگاهی محیط‌زیستی

انسان با رفتارها و تغییراتی که در محیط‌زیست انجام می‌دهد، می‌تواند باعث تخریب محیط‌زیست شود. در این راستا برای جلوگیری از تخریب محیط‌زیست باید رفتار انسان‌ها به سمت و سوی ابعاد طبیعت‌گرایانه تغییر کند. دستیابی به تغییرات رفتاری در ارتباط با محیط‌زیست نیازمند شناخت نگرش افراد نسبت به

افرادی که در روستا زندگی می‌کنند کمتر از ساکنین شهر است که با پژوهش (Chen et al., 2011) که معتقد هستند افراد ساکن در شهرهای بزرگ بیش‌ترین احتمال حضور در رفتارهای محیط‌زیست را دارند، مطابقت دارد. همچنین (He et al., 2011)، بیان می‌کنند با وجود آموزش محیط‌زیستی نهادینه، آگاهی محیط‌زیستی دانشجویان از مناطق توسعه‌یافته بالاتر از هم‌تایانشان در مناطق کمتر توسعه‌یافته بوده است. در واقع می‌توان گفت تفاوت‌های شهری و روستایی، هنجارها، طبقه اجتماعی، نزدیکی به آن محیط‌زیست و تغییرات فرهنگی و قومی رفتار افراد به محیط‌زیست را تحت تأثیر قرار می‌دهند (Nilsson & Gifford, 2014). دانش، نگرش و رفتار محیط‌زیستی در افراد دارای دیپلم تجربی بیش‌تر از سایر افراد است. یکی از اهداف اصلی کتاب‌های علوم تجربی ایجاد و پرورش مهارت‌های حفاظت از محیط‌زیست است و همواره تلاش شده تا توجه به مهارت‌های برقراری با طبیعت افزایش یابد (فاضلی و مهدوی ایکدلو، ۱۳۹۸). با توجه به آنچه گفته شد و کثرت واحدهای علوم تجربی (زیست‌شناسی، زمین‌شناسی و غیره) در دیپلم تجربی، نتیجه بیان‌شده قابل‌انتظار است. در تحقیق حاضر با افزایش دانش محیط‌زیستی افراد، نگرش و در نهایت رفتار محیط‌زیستی آن‌ها افزایش پیدا می‌کند. این نتایج با یافته‌های (جوکار و میردامادی، ۱۳۸۹) که بیان می‌کنند بین متغیرهای میزان آگاهی از مسایل محیط‌زیستی با متغیر دیدگاه دانش‌آموزان نسبت به حفاظت محیط‌زیست رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد، همخوانی دارد. همچنین مطابق پژوهش (صالحی و همکاران، ۱۳۹۴) بین نگرش و رفتار محیط‌زیستی رابطه مثبت وجود دارد. آنچه مسلم است اولین گام برای حفاظت از محیط‌زیست افزایش دانش و آگاهی افراد در این زمینه است. ارایه چند واحد درسی برای شناخت محیط‌زیست و مسایل مربوط به آن، در تمام رشته‌ها به صورت پیوسته و دعوت مداوم و هفتگی از فعالان امر محیط‌زیست در دانشگاه، برای تبیین و تشریح معضلات محیط‌زیستی کشور و ارایه راهکار برای این موضوع و حفظ رابطه تنگاتنگ و دائمی با آن‌ها می‌تواند تا حدودی سپس افزایش آگاهی دانشجویان شود و در نتیجه آن نگرش و رفتار آن‌ها بهبود می‌یابد و در نهایت سبب افزایش هر چه بیش‌تر حفاظت از محیط‌زیست می‌شود.

رابطه‌ای وجود ندارد. در مورد نگرش و رفتار محیط‌زیستی نیز دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین بیش‌ترین میزان را به خود اختصاص داده است. این موضوع با یافته‌های (صالحی و همکاران، ۱۳۹۴) که بیان می‌کنند دانشجویان منابع طبیعی در رفتارهای محیط‌زیستی و همچنین در ابعاد فعالیت و بازیافت بالاترین رتبه را دارند، مطابقت دارد. مسلم است که دانشجویان در دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین به دلیل شرایط خاص رشته و حجم بالای واحدهای گذرانده شده در مورد محیط‌زیست هر چه بیش‌تر با اهمیت آن آشنایی دارند و این موضوع بر میزان دانش و در نتیجه نگرش و رفتار محیط‌زیستی آن‌ها تأثیر مثبت دارد. در پژوهش حاضر جنسیت دانشجویان بر میزان دانش محیط‌زیستی آنان تأثیر ی ندارد که این موضوع با یافته‌های (میردامادی و همکاران، ۱۳۸۹) و (Aminrad et al., 2010) مطابقت دارد. این در حالی است که (Mostafa, 2006)، بیان می‌کند زنان در مقایسه با مردان نسبت به مسایل محیط‌زیستی آگاهی کم‌تری دارند. (حمیدیان، ۱۳۹۰) اظهار می‌نماید دانشجویان دختر از نظر دانش، اخلاق و آگاهی محیط‌زیستی در قیاس با پسران در سطح بالاتری قرار دارند. در تحقیق حاضر جنسیت بر نگرش محیط‌زیستی تأثیر می‌گذارد و در زنان بیش‌تر از مردان است در حالی که این موضوع با پژوهش (احمدوند و همکاران، ۱۳۸۹) همخوانی ندارد. همچنین باید بیان کرد جنسیت بر رفتار محیط‌زیستی تأثیر ی ندارد. این در حالی است که (Chen et al., 2011)، معتقد هستند در زنان رفتارهای محیط‌زیستی بیش‌تر است. همچنین مطابق پژوهش (Vicente- Molina et al., 2013)، جنسیت بر رفتارهای محیط‌زیستی تأثیر می‌گذارد و زنان فعالیت‌های محیط‌زیستی بیش‌تری انجام می‌دهند. بین وضعیت تاهل و دانش محیط‌زیستی دانشجویان همبستگی وجود دارد و دانش محیط‌زیستی در افراد مجرد کم‌تر است؛ اما بر میزان نگرش و رفتار محیط‌زیستی دانشجویان تأثیر ی ندارد. در حالی که (Chen et al., 2011)، بیان می‌کنند افراد مجرد بیش‌ترین احتمال حضور در رفتارهای محیط‌زیستی را دارند. محل سکونت بر دانش و نگرش محیط‌زیستی بی‌تأثیر بوده اما بر رفتارهای محیط‌زیستی موثر است. این نتایج با یافته‌های (صالحی و همکاران، ۱۳۹۴) همخوانی دارد که بیان می‌کنند متغیر نگرش محیط‌زیستی برحسب محل سکونت یکسان است اما در مقابل، متغیر رفتار محیط‌زیستی برحسب محل سکونت متفاوت است. در این مطالعه میزان رفتارهای محیط‌زیستی در

فهرست منابع

- احمدوند، م. و نوری پور، م. ۱۳۸۹. نگرش‌های محیط‌زیستی دانشجویان کشاورزی دانشگاه یاسوج: تحلیلی جنسیتی. مجله علوم ترویج و آموزش کشاورزی ایران. ۶ (۲): ۱-۱۳.
- جوکار، گ. و میردامادی، م. ۱۳۸۹. دیدگاه دانش آموزان دختر دبیرستان‌های شهر شیراز نسبت به حفاظت از محیط‌زیست. مجله پژوهش‌های ترویج و آموزش کشاورزی. ۳ (۱): ۱-۱۴.
- حمیدیان، ع. ۱۳۹۰. لزوم توجه به فرهنگ محیط‌زیستی دانشجویان (مطالعه موردی: دانشگاه تهران). نخستین همایش باغ گیاه‌شناسی ملی ایران، مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، تهران.
- صالحی، ص.؛ سلیمانی، ک. و پازوکی‌نژاد، ک. ۱۳۹۴. بررسی نگرش و رفتار مسئولان دانشجویان نسبت به محیط‌زیست (مطالعه موردی: دانشجویان استان مازندران). پژوهش‌های محیط‌زیست. ۶ (۱۱): ۲۶۵-۲۷۶.
- صالحی، ص. و پازوکی‌نژاد، ز. ۱۳۹۳. تحلیل عوامل اجتماعی موثر بر نگرش و عملکرد محیط‌زیستی دانشجویان. فصلنامه جامعه‌شناسی کاربردی. ۲۵ (۳): ۷۱-۸۸.
- فاضلی، ف. و مهدوی ایکدلو، ف. ۱۳۹۸. بررسی محتوای دروس علوم تجربی دوره راهنمایی در حوزه آموزش حفاظت از محیط‌زیست. فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست ۲۱ (۱): ۲۲۷-۲۴۳.
- علوی مقدم، م.؛ مکنون، ر.؛ بابا زاده ناصری، ع.؛ خانمحمدی هزاوه، م. و یونس افتخاری، ی. ۱۳۹۱. ارزیابی آگاهی، نگرش و عملکرد دانشجویان دانشگاه صنعتی امیرکبیر در خصوص محیط‌زیست. فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط‌زیست. ۱۴ (۵۵): ۱۴۷-۱۵۴.
- غزالی، غ. و بیژنی، م. ۱۳۹۵. کاربرد نگرش‌های ارزشی محیط‌زیستی در تحلیل رفتار زیست محیط گرایانه کشاورزان به منظور حفاظت از خاک (مورد مطالعه: کشاورزان شالیکار بخش مرکزی شهرستان ساری). مجله تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران. ۴۷ (۱): ۸۱-۹۱.
- مرادی، س. ۱۳۹۶. ارزیابی دانش، نگرش و رفتار مسئولان دانشجویان نسبت به محیط‌زیست (مطالعه موردی: دانشجویان دانشگاه پیام نور). فصلنامه انسان و محیط‌زیست. ۱۵ (۴): ۸۷-۹۸.
- میر شجاعی، م. ۱۳۹۴. بررسی میزان آگاهی، نگرش، عملکرد دانشجویان پیام نور شهرری در خصوص تفکیک زباله از مبدأ. فصلنامه پژوهش در علوم مهندسی و فناوری. ۱ (۱): ۲۷-۲۳.
- مهدوی، س.م.ص و وزیر، ر. ۱۳۸۹. بررسی عوامل اجتماعی-فرهنگی موثر بر نگرش محیط‌زیستی دانشجویان علوم و تحقیقات در سال ۱۳۸۸. فصلنامه پژوهش اجتماعی. ۳ (۷): ۴۶-۱۹.
- موحد، خ. ۱۳۸۲. جایگاه تدریس مفاهیم محیط‌زیست در آموزش رشته‌های معماری و شهرسازی www.magiran.com.
- میرزایی، س. ۱۳۹۰. رسانه و محیط‌زیست از سایت اینترنتی www.ettalaat.com.
- معاونت طرح و برنامه دانشگاه شهرکرد. ۱۳۹۶. گزارش بخش آمار و اطلاعات دانشگاه.
- میردامادی، م.؛ باقری ورکانه، ع. و اسمعیلی، س. ۱۳۸۹. بررسی میزان آگاهی دانش آموزان دوره متوسط شهر تهران از حفاظت محیط‌زیست. علوم و تکنولوژی محیط‌زیست. ۱۲ (۱): ۲۰۱-۲۱۶.
- همتی، ز. و شبیری، م. ۱۳۹۴. تحلیلی بر مؤلفه‌های ارتقای فرهنگ محیط‌زیستی (مطالعه موردی: شهروندان شهر شیراز). فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران. ۸ (۴): ۱۹۷-۲۱۵.

- Aminrad, Z.; Azizi, M. & Wahab, M. 2010. Environmental Awareness and Attitude among Iranian Students in Malaysian Universities. *Environment Asia*. 10 (3):1-10.
- Cochran, W.G. 1977. Sampling techniques (third edition). John Wiley & Sons, 442 p.
- Chen, X.; Peterson, M. N.; Hull, V.; Lu, C.; Lee, G. D.; Hong, D. & Liu, J. 2011. Effects of attitudinal and sociodemographic factors on pro-environmental behaviour in urban China. *Environmental Conservation*. 38(1): 45-52.
- Cheung, L. T.; Fok, L.; Tsang, E. P.; Fang, W. & Tsang, H. Y. 2015. Understanding residents' environmental knowledge in a metropolitan city of Hong Kong, China. *Environmental Education Research*. 21(4): 507-524.
- Gifford, R. & Nilsson, A. 2014. Personal and social factors that influence proenvironmental concern and behaviour: A review. *International Journal of Psychology*. 49(3): 141-157.
- He, E.; Hong, T. & Liu, L. 2011. A Comparative Study of Environmental Knowledge, Attitudes and Behaviors Among University Students in China. *International Research in Geographical and Environmental Education*. 20 (2): 91-104.
- Kose, S.; Gencer, A. S.; Gezer, K.; Erol, G. H. & Bilen, K. 2011. Investigation of undergraduate students' environmental attitudes. *International Electronic Journal of environmental education*, 1(2), 1-12.
- Mostafa, M. M. 2007. Gender differences in Egyptian consumers' green purchase behaviour: the effects of environmental knowledge, concern and attitude. *International Journal of Consumer Studies*. 31(3): 220-229.
- Sarkar, M. 2011. Secondary students' Environmental Attitudes: The case Of Environmental Education in Bangladesh. *International Journal of Academic research in Business and social Sciences*, 1, 106-116.
- Schmidt, J. E. 2007. From Intentions to Actions: The Role of Environmental Awareness on College Students, UW-L. *Journal of Undergraduate Research*. 3 (5): 1-4.
- Thompson, S.C. & Barton, M.A. 1994. Ecocentric and anthropocentric attitudes. *Journal of environmental psychology*, 14,149-157.
- Thapa, B. 1999. Environmentalism: The Relation of Environmental Attitudes and Environmentally Responsible Behaviors among Undergraduate Students, *Buletin of Science Technology Society*, 19: 426-438.
- Vicente- Molina, M. A.; Fernández-Sáinz, A. & Izagirre-Olaizola, J. 2013. Environmental knowledge and other variables affecting pro-environmental behaviour: comparison of university students from emerging and advanced countries. *Journal of Cleaner Production*. 61: 130-138.

Evaluation of the Knowledge, Attitudes and Behavior of Shahrekord University Students Towards Environmental Protection and Natural Resources

Samereh Derakhshan Houreh¹, Beytollah Mahmoudi^{*2}, Fatemeh Eshaghi³

1 MSc. of Forestry, Faculty of Natural Resources and Earth Sciences, Shahrekord University, Shahrekord, Iran

2 Assistant Prof., Dept. of Forest Sciences, Faculty of Natural Resources and Earth Sciences, Shahrekord University, Shahrekord, Iran

3 PhD. Student of Forestry, Faculty of Natural Resources, University of Tehran, Karaj, Iran

(Received: 2019/04/08 Accepted: 2021/07/19)

Abstract

In this study, we examined the knowledge, attitudes and behavior of different students of Shahrekord University on the importance of protecting and preserving natural resources and the environment. We also investigated the factors influencing this knowledge, attitudes and behavior. The research falls in the category of documentary-field analyses and data collections was supplemented by questionnaires. The statistical sample included 490 students in all seven semesters of Shahrekord University. Using random-cluster sampling method, 180 students were selected who completed questionnaires. The results of this research indicated good knowledge, attitude and environmental behavior of the students in Shahrekord University. We also found knowledge, attitudes and environmental behaviors of the students in different faculties were significantly different with students of the faculty of Natural Resources and Earth Sciences standing higher than the others. Based on the correlation analysis, the environmental knowledge of individuals was affected by marital status, the environmental attitude was influenced by gender and ultimately, the environmental behavior of students was affected by their city of residence. We also showed the type of high school diploma affected knowledge, attitude, and environmental behavior of university students. According to the results, with increasing environmental knowledge of individuals, we realize improved attitudes and environmental behavior.

Keywords: Shahrekord University, Students, Environmental attitudes, Environmental behavior, Natural resources